

Sygn. akt *IV Kz 751/14*

POSTANOWIENIE

Dnia 29.09.2014 r

Sąd Okręgowy Wydział IV Karny Odwoławczy we Wrocławiu

Przewodniczący : SSO Jerzy Menzel

Sędziowie: SO Joanna Żelazny

SR del do SO Agata Chmielnikowska

Protokolant : Aneta Malewska

przy udziale prokuratora Prok.Okręgowej Elżbiety Okińczyc

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **B. K.**

oskarżonej o czyn z art. 76 § 2 kks

na posiedzeniu dnia 29.09.2014 r.

zażalenia obrońcy oskarżonej

na postanowienie Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej z dnia 22.07.2014 r.

w przedmiocie zwrotu poniesionych wydatków na rzecz ustanowienia obrońcy

na podstawie art. 437 § 1 kpk

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

W dniu 12.02.2013 roku obrońca B. K. złożył wniosek do Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej o ustalenie wysokości i zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz prawomocnie uniewinnionej od czynu z art. 76 § 2 kks i innych oskarżonej zwrotu wydatków wyłożonych na wynagrodzenie ustanowionych w sprawie obrońców. W uzupełnieniu wniosku obrońca wskazał, że wniosek dotyczy wydatków poczynionych na rzecz kolejno ustanowionych obrońców tj. adw. Z. Ć. -10000 złotych, adw. J. M. 5000 złotych, adw. A Z. 15201, 57 złotych oraz wydatków z tytułu doradztwa w zakresie realizowanej linii obrony na rzecz Biur Doradztwa (...). Wydatki dokonane na rzecz adw. A. Z. oraz Biura Doradztwa (...) wnioskodawczyni udokumentowała złożonymi do akt sprawy fakturami, natomiast co do kwot wydatkowanych na rzecz adw. J. M. oraz adw. Z. Ć. oskarżona złożyła osobiście oświadczenie na piśmie.

Postanowieniem z dnia 22.07.2014 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej zasądził od Skarbu Państwa na rzecz B. K. kwotę 12888 złotych tytułem zwrotu kosztów obrony z wyboru poniesionych w sprawie II K 299/10, oddalając dalej idący wniosek.

Na postanowienie zażalenie złożył obrońca oskarżonej, który zarzucając naruszenie art. 632 pkt. 2 kpk w zw. z art. 616 § 1 pkt. 2 kpk polegające na nieuwzględnieniu wydatków w postaci kosztów doradztwa podatkowego oraz kosztów obrony wynikających ze zmiany obrońcy z przyczyn niezależnych od oskarżonej wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku oskarżonej w całości.

Sąd zważył:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Obrońca B. K. zarzucając naruszenie wyżej wskazanych przepisów ustawy procesowej podniósł dwie okoliczności. Pierwsza z nich to ta, że Sąd Rejonowy nieprawidłowo uznał, że wydatki dokonane przez oskarżoną na rzecz Biura (...) nie stanowią wydatków o jakich mowa w art. 616 § 1 pkt. 2 kpk i art. 632 pkt. 2 kpk, podczas gdy oskarżona zapłaciła biuro za udzieloną fachową pomoc służącą realizowaniu jej prawa do obrony.

Druga natomiast, że błędnie Sąd Rejonowy zinterpretował przepisy art. 616 § 1 pkt. 2 kpk i art. 632 pkt. 2 kpk uznając, że prawomocnie uniewinniona oskarżona ma prawo do zwrotu kosztów z tytułu ustanowienia tylko jednego obrońcy, podczas gdy zdaniem skarżącej systemowa wykładnia tychże przepisów wskazuje, że pogląd taki jest tylko wówczas uzasadniony, gdy zachodzi taka sytuacja, że w tym samym czasie działa kilku ustanowionych obrońców.

Odnosząc się do pierwszej kwestii zwrócić należy uwagę, że przepis art. 632 § 2 kpk obciążający Skarb Państwa wydatkami poniesionymi przez oskarżoną, która została prawomocnie uniewinniona od zarzuconego jej czynu wymaga ich udokumentowania. Na poparcie wniosku oskarżona przedłożyła faktury k. 753 i 754, z których wynika, że wystawcą faktur jest (...) oraz, że dokumenty zapłaty zostały wystawione na rzecz Firmy Handlowej (...). W fakturze VAT (...) wystawionej dnia 11.04.2011 roku jako tytuł zapłaty wskazano usługę doradztwo podatkowe w zakresie toczących się spraw (k. 753), natomiast w fakturze VAT (...) wystawionej dnia 31.10.2005 roku jako rodzaj usługi wpisano doradztwo podatkowe (k. 754). Jak zatem wynika z treści przedstawionych dokumentów żaden z nich nie został wystawiony na rzecz osoby fizycznej B. K. i żaden z dokumentów nie stwierdza, że doradztwo podatkowe dotyczyło sprawy, karnej w której B. K. była oskarżoną. Z tych powodów w pełni należy zaaprobować stanowisko Sądu Rejonowego, że przedstawione przez wnioskodawczynię wydatki nie są związane z niniejszym postępowaniem, a tym samym brak jest podstawy prawnej do żądania ich zwrotu.

Sąd Okręgowy nie podziela również argumentacji obrońcy oskarżonego, że w sytuacji, kiedy w sprawie działa kilku obrońców w różnym czasie, a zatem zakres czasowy działania każdego z nich jest inny, prawomocnie uniewinniony oskarżony ma prawo domagać się zwrotu wydatków poczynionych na rzecz każdego z obrońców w pełnej wysokości.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że z brzmienia przepisu art. 616 § 1 pkt. 2 kpk wynika prawo do żądania zwrotu wydatków poczynionych na rzecz jednego adwokata, który działał jako obrońca z wyboru. Ustawodawca jednak nie bez przyczyny precyzując podstawę żądania wyraźnie przewidział, że chodzi o jednego obrońcę ustanowionego w sprawie. Nie określając odrębnych ram czasowych, ustawodawca pod pojęciem sprawy rozumiał postępowanie karne toczące się przeciwko osobie (podejrzanej, oskarżonej), a zatem czas od momentu wszczęcia dochodzenia lub śledztwa przeciwko osobie do daty uprawomocnienia wyroku uniewinniającego. Istota problemu sprowadza się do zrozumienia użytego w ustawie stwierdzenia „jeden obrońca w sprawie”. Czy określenie to oznacza, jak chce tego autor zażalenia, jednego fizycznie obrońcę. W konsekwencji każdy z działających w sprawie adwokatów, niezależnie od ich liczby będzie jednym obrońcą w sprawie. Czy też określenie jeden w sprawie obrońca ma być pojmowane instytucjonalnie i w oderwaniu od tego, ilu faktycznie adwokatów na przestrzeni całego postępowania tę obronę faktycznie wykonywało. Oczywiście należy zgodzić się ze skarżącym, że w sytuacji jednoczesnego wykonywania funkcji obrończych przez kilku adwokatów bez wątpliwości poniesione wydatki ograniczyć należy tylko do osoby jednego z adwokatów. Jasne jest bowiem, że w takim przypadku nie mamy do czynienia z jednym, lecz z dwoma lub maksymalnie trzema obrońcami. Zdaniem Sądu Okręgowego również w sytuacji działania kilku adwokatów w różnym czasie postępowania zwrot wydatków należy ograniczyć do jednego obrońcy, choć na ich sumę mogą składać się kwoty wydatkowane na rzecz różnych adwokatów. W tym znaczeniu Sąd Okręgowy uważa, że użyte w art. 616 § 1 pkt. 2 kpk określenie z tytułu jednego w sprawie obrońcy należy rozumieć jako instytucjonalnie jednego obrońcę, rozumianego w oderwaniu od osób poszczególnych adwokatów, którzy podjęli się obrony, pod tym jednak warunkiem, że okresy w których adwokaci wykonywali czynności obrończe wzajemnie się nie krzyżowały. Taki tok rozumowania jest spójny z poglądem Sądu Najwyższego powołanym w zażaleniu. Nie oznacza to jednak, że oskarżona ma prawo do zwrotu wydatków w pełnej wysokości ich poniesienia. Wprawdzie na sumę wydatków składają się poszczególne wydatkowane kwoty, jednak tylko

wtedy w całości podlega ona zwrotowi, gdy nie przekroczy przewidzianej dla nich górnej granicy. Wysokość kosztów procesu zasądzanych w sprawie karnej od Skarbu Państwa lub przeciwnika procesowego na rzecz strony, której racje zostały w procesie uwzględnione, jest limitowana wysokością rzeczywiście poniesionych kosztów, przy czym zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.), jak i zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), nie może przekroczyć sześciokrotności stawki minimalnej. (vide: OSNKW 2011/5/38, LEX nr 738219, Prok.i Pr.-wkl. 2011/6/21, Biul.SN 2011/5/21).

A, zatem wniosek oskarżonej tylko wówczas mógłby w całości zostać uwzględniony, gdyby łączna kwota wydatków dokonanych na rzecz każdego adwokata nie przekroczyła wskazanej wyżej stawki maksymalnej. Interpretacja obrońcy, że stawka maksymalna powinna być określona, co do osoby każdego z działających w sprawie adwokatów, nie może z wyżej wskazanych powodów uzyskać aprobaty.

Z tych przyczyn orzeczono jak na wstępie.